

Bruksela, dnia 1.2.2017 r.
COM(2017) 56 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Ocena z 2016 r. postępów poczynionych przez państwa członkowskie w 2014 r. w osiągnięciu krajowych wartości docelowych na 2020 r. w zakresie efektywności energetycznej oraz we wdrażaniu dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej, dokonana zgodnie z art. 24 ust. 3 dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Postęp w realizacji unijnego celu w zakresie efektywności energetycznej na 2020 r.	4
3. Krajowe wartości docelowe	5
4. Trendy dotyczące zużycia energii i ocena środków krajowych w poszczególnych sektorach.....	5
4.1. Przemysł	7
4.2. Sektor mieszkaniowy	7
4.3. Sektor usług	8
4.4. Sektor publiczny	9
4.5. Sektor transportu	9
4.6. Sektor wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej	10
4.7. Stan transpozycji dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej	11
5. Wniosek	12

1. WPROWADZENIE

Zwiększenie efektywności energetycznej ma kluczowe znaczenie dla sprostania wyzwaniom, przed którymi stanie w przyszłości Unia Europejska. Zmniejszenie zapotrzebowania na energię i położenie nacisku na efektywność energetyczną stanowi zatem jeden z pięciu głównych celów unii energetycznej. W 2015 r. państwa członkowskie potwierdziły bezwzględną konieczność osiągnięcia celu na 2020 r., jakim jest wzrost efektywności energetycznej o 20 %¹. Oprócz korzyści związanych z ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych, zwiększeniem bezpieczeństwa dostaw, wzrostem konkurencyjności, zrównoważonym rozwojem gospodarki unijnej oraz tworzeniem miejsc pracy, działania podejmowane w dziedzinie efektywności energetycznej przynoszą również oszczędności konsumentom. W listopadzie 2016 r. Komisja zaproponowała zatem bardziej ambitną politykę w tym kluczowym obszarze po 2020 r., w postaci wiążącego celu na 2030 r. w zakresie wzrostu efektywności energetycznej wynoszącego 30 %².

W niniejszym sprawozdaniu za 2016 r. oceniono osiągnięte do 2014 r. postępy w realizacji wynoszącej 20 % wartości docelowej w zakresie efektywności energetycznej na 2020 r. oraz postępy we wdrażaniu dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej. Zawarto w nim również szereg zaleceń dla państw członkowskich³. Podstawę niniejszego sprawozdania stanowi sprawozdanie dotyczące postępów w zakresie efektywności energetycznej z 2015 r.⁴ i opiera się ono głównie na rocznych sprawozdaniach państw członkowskich z 2016 r. i na najnowszych danych Eurostatu za 2014 r.

Główne ustalenia zawarte w sprawozdaniu są następujące:

- UE osiągnęła w ostatnich latach znaczne postępy pod względem zwiększenia efektywności energetycznej. **W 2014 r. zużycie energii pierwotnej w UE przekraczało jedynie o 1,6 % wartość docelową na 2020 r. Zużycie energii końcowej było nawet o 2,2 % niższe od wartości docelowej na 2020 r.**⁵ Zużycie energii pierwotnej było jednakże w 2015 r. o około 1,5 %, a zużycie energii końcowej o około 2 % wyższe niż w 2014 r.⁶ (Wynika to z faktu, że rok 2014 był nadzwyczaj ciepły. Dane za rok 2015 wskazują na powrót do wcześniejszego trendu).
- Państwa członkowskie są zobowiązane do realizacji ambitnej polityki w zakresie efektywności energetycznej i w ostatnich latach znacznie zwiększyły swoje wysiłki we wszystkich sektorach⁷.

¹ Celem na 2020 r. jest zmniejszenie zużycia energii końcowej w UE do poziomu poniżej 1 086 Mtoe (milion ton oleju ekwiwalentnego) oraz zużycia energii pierwotnej do poziomu poniżej 1 483 Mtoe. Konkluzje Rady Europejskiej z 23–24 października 2014 r., EUCO 169/14.

² COM(2016) 860 final.

³ Art. 24 ust. 3 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej.

⁴ COM(2015) 574 final. W niniejszym sprawozdaniu nie uwzględnia się już wskaźnika „energia ciepła z ciepłowni miejskich”, gdyż odpowiednie dane Eurostatu obejmują całą wyprodukowaną energię ciepłą. W związku z tym wskaźnik ten nie będzie stosowany aż do chwili, gdy stosowne dane staną się dostępne w wyniku gromadzenia danych zgodnie z art. 24 ust. 6 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej.

⁵ Ekstrakcji danych Eurostatu na potrzeby wszystkich wskaźników zawartych w niniejszym sprawozdaniu dokonano w okresie od dnia 31.08.2016 r. do dnia 20.10.2016 r.

⁶ Szczegółowa analiza danych za 2015 r. zostanie przedstawiona w sprawozdaniu dotyczącym postępów w zakresie efektywności energetycznej za 2017 r.

⁷ Zgłoszone przez państwa członkowskie wartości docelowe odpowiadają zmniejszeniu do 2020 r. zużycia energii pierwotnej o maksymalnie 17,7 % w porównaniu z prognozami wyjściowymi z 2007 r. W przypadku zużycia energii końcowej wartości docelowe państw członkowskich odpowiadają zmniejszeniu o maksymalnie 20,6 % do 2020 r. w porównaniu z prognozami wyjściowymi z 2007 r.

- Analiza rozkładu dokonana dla UE-28 pokazuje, że zmniejszenie zużycia energii pierwotnej w latach 2005–2014 było głównie wynikiem zmniejszenia energochłonności⁸. Stosunkowo pomniejszą rolę odgrywały pogorszenie koniunktury gospodarczej, zmiany w koszyku energetycznym oraz zmiany o charakterze strukturalnym.
- Niezbędne są dalsze wysiłki w zakresie renowacji istniejących budynków w celu zmniejszenia zużycia energii i kosztów dla konsumentów. Z tego względu w państwach członkowskich konieczna jest dalsza poprawa warunków finansowania inwestycji w efektywność energetyczną. Technologie informacyjno-komunikacyjne mogą odegrać w tym względzie ważną rolę, zapewniając konsumentom praktyczne narzędzia zwiększające ich świadomość i umożliwiające im inteligentne sterowanie zużyciem energii.
- Większość państw członkowskich powinna osiągnąć dalszą poprawę efektywności energetycznej w sektorze transportu, wykorzystując istniejący potencjał oszczędności energii.

Komisja jest pełna optymizmu, że **cel, jakim jest zmniejszenie zużycia energii pierwotnej o 20 %, zostanie osiągnięty, jeżeli państwa członkowskie podtrzymają swoje zobowiązania** i będą kontynuować wdrażanie istniejącego unijnego prawodawstwa dotyczącego efektywności energetycznej oraz realizację programów na rzecz efektywności energetycznej.

2. POSTĘP W REALIZACJI UNIJNEGO CELU W ZAKRESIE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ NA 2020 R.

Zużycie energii końcowej⁹ w UE spadło o 11 % z 1 191 Mtoe w 2005 r. do 1 062 Mtoe w 2014 r., a więc poniżej wartości docelowej na rok 2020 wynoszącej 1 086 Mtoe. W wartościach bezwzględnych zużycie energii końcowej zmniejszyło się od 2005 r. we wszystkich państwach członkowskich z wyjątkiem Litwy, Malty i Polski¹⁰.

W 2014 r. największy udział w łącznym zużyciu energii końcowej miały sektory transportu (33 %), przemysłu (26 %), mieszkaniowy (25 %) i usług (13 %), a 3 % przypadało na inne sektory.

Zużycie energii pierwotnej¹¹ w UE spadło o 12 % z 1 712 Mtoe w 2005 r. do 1 507 Mtoe w 2014 r. Ten poziom zużycia nadal nieco przekracza docelową wartość pierwotnego zużycia energii na rok 2020 wynoszącą 1 483 Mtoe.

⁸ Stosunek krajowego zużycia energii pierwotnej do PKB. Ten wpływ spadku energochłonności uwzględnia zmiany całkowitego zużycia energii wynikające ze zwiększenia efektywności energetycznej i innych czynników. Podczas gdy zmianę wpływu spadku energochłonności nie można przypisać wyłącznie zwiększeniu efektywności energetycznej, inna analiza rozkładu przeprowadzona w ramach projektu Odyssee-Mure potwierdziła, że efektywność energetyczna była głównym czynnikiem zmniejszenia zarówno pierwotnego, jak i końcowego zużycia energii w latach 2005–2014 (zob. załącznik 5 do dokumentu SWD(2016) 405).

⁹ Zużycie energii końcowej oznacza energię dostarczoną sektorowi przemysłu, transportu, gospodarstwom domowym, sektorowi usług i sektorowi rolnictwa, z wyłączeniem dostaw dla sektora przemiany energetycznej oraz samego przemysłu energetycznego.

¹⁰ Zob. również dokument roboczy SWD on the 2016 Monitoring progress towards the Energy Union objectives – Key indicators oraz <http://iet.jrc.ec.europa.eu/energyefficiency/node/9145>.

¹¹ Oprócz zużycia energii końcowej zużycie energii pierwotnej obejmuje także straty związane z wytwarzaniem i przemianą energetyczną, zużycie w sektorze przemiany energetycznej i straty sieciowe.

W wartościach bezwzględnych zużycie energii pierwotnej zmniejszyło się od 2005 r. we wszystkich państwach członkowskich z wyjątkiem Estonii, Finlandii oraz Polski. Estonia odnotowała największy roczny wzrost zużycia (2,6 %), podczas gdy zużycie energii pierwotnej w Finlandii utrzymywało się w latach 2005–2014 na zasadniczo niezmiennym poziomie. Znaczny roczny spadek zużycia odnotowały Grecja, Litwa i Zjednoczone Królestwo¹².

3. KRAJOWE WARTOŚCI DOCELOWE

Państwa członkowskie określiły swoje orientacyjne krajowe wartości docelowe w zakresie efektywności energetycznej na rok 2020 w roku 2013¹³. Już w 2014 r. zużycie energii końcowej w 17 państwach członkowskich było niższe od ich orientacyjnych wartości docelowych na rok 2020¹⁴. Podobnie 19 państw członkowskich już w 2014 r. odnotowało zużycie energii pierwotnej na poziomie niższym od ich orientacyjnych wartości docelowych na rok 2020¹⁵.

Pozostałe państwa członkowskie w dalszym ciągu odnotowują pewne odchylenie od swoich orientacyjnych krajowych wartości docelowych wyrażonych w postaci zużycia energii pierwotnej lub końcowej w 2020 r.

4. TRENDY DOTYCZĄCE ZUŻYCIA ENERGII I OCENA ŚRODKÓW KRAJOWYCH W POSZCZEGÓLNYCH SEKTORACH

Większość państw członkowskich zmniejszyła swoje zużycie energii pierwotnej i końcowej w latach 2005–2014 w tempie, które – o ile zostanie utrzymane – jest wystarczające, aby państwa te mogły osiągnąć swoje wartości docelowe w zakresie zużycia energii pierwotnej i końcowej w 2020 r. W przypadku zużycia energii pierwotnej wyjątek stanowią Estonia, Malta i Szwecja. W przypadku zużycia energii końcowej wyjątek stanowią Austria, Belgia, Niemcy, Litwa, Malta i Słowacja¹⁶.

¹² Zob. przypis 10.

¹³ Państwa członkowskie wyznaczyły sobie mniej lub bardziej ambitne wartości docelowe, w większości przypadków dążąc do obniżenia całkowitego zużycia energii do roku 2020. Jednakże Chorwacja, Cypr, Finlandia, Grecja, Włochy, Portugalia i Rumunia ustaliły wartość docelową na poziomie dopuszczającym wzrost zużycia energii końcowej. Państwa te zakładają, że wzrost zużycia energii końcowej będzie wyższy niż wzrost PKB prognozowany na lata 2014–2020. W przypadku Chorwacji, Finlandii, Grecji i Rumunii orientacyjne poziomy zużycia energii pierwotnej w 2020 r. umożliwiłyby wzrost zużycia energii pierwotnej w tempie wyższym niż oczekiwany średni wzrost PKB w latach 2014–2020. Suma krajowych wartości docelowych (zmniejszenie zużycia energii pierwotnej o 17,6 % w porównaniu z prognozami) jest niższa od wartości docelowej dla UE wynoszącej 20 %. Zob. COM(2015) 574.

¹⁴ Republika Czeska, Dania, Irlandia, Grecja, Hiszpania, Cypr, Chorwacja, Włochy, Łotwa, Luksemburg, Malta, Niderlandy, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowenia i Finlandia.

¹⁵ Austria, Republika Czeska, Dania, Irlandia, Grecja, Hiszpania, Cypr, Chorwacja, Włochy, Łotwa, Litwa, Luksemburg, Węgry, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowenia, Słowacja i Finlandia.

¹⁶ Ponieważ dostępne są tylko dane z 2014 r., porównanie to nie uwzględnia wpływu niedawno wprowadzonych środków w zakresie efektywności energetycznej na wypełnienie nowych obowiązków w ramach dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, ani skutków niektórych środków przyjętych ostatnio w ramach dyrektywy w sprawie ekoprojektu, dyrektywy w sprawie etykietowania energetycznego oraz dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków. Porównanie to nie umożliwia definitywnego stwierdzenia, czy państwa członkowskie są na dobrej drodze do osiągnięcia swoich orientacyjnych wartości docelowych w zakresie efektywności energetycznej na 2020 r. Wynika to z tego, że dla lat 2015–2020 nie można przewidzieć przyszłych (pozytywnych lub negatywnych) skutków zmian w gospodarce, zmian cen energii, przejścia na inne rodzaje paliwa lub wahań pogody.

Największe spadki zużycia energii pierwotnej między rokiem 2013 i 2014 odnotowały Belgia (8 %), Dania (7 %) i Zjednoczone Królestwo (7 %). Niderlandy odnotowały największy (8 %) spadek zużycia energii końcowej, przed Francją (7 %) i Belgią (6 %). Jedynie w Niderlandach i Luksemburgu zużycie energii końcowej spadło we wszystkich sektorach. Największy wzrost zużycia energii końcowej odnotowano na Malcie (3 %), w Bułgarii (3 %) i na Litwie (2 %)¹⁷.

Pierwsza analiza rozkładu została przeprowadzona w celu zbadania wpływu różnych czynników na historyczne trendy zużycia energii pierwotnej w skali UE w ciągu ostatniej dekady (2005–2014), w oparciu o dane Eurostatu. W ramach tej analizy oceniono względny wkład aktywności gospodarczej¹⁸, efektów strukturalnych¹⁹, koszyka paliwowego²⁰ oraz energochłonności w łączne zmniejszenie zużycia energii pierwotnej w badanym okresie (206 Mtoe). Aktywność gospodarcza przyniosła wzrost zużycia energii o 123 Mtoe. Zostało to jednak skompensowane niemal trzykrotnie wyższym spadkiem zużycia (-353 Mtoe) dzięki znacznemu zmniejszeniu energochłonności²¹.

Z drugiej strony wpływ efektów strukturalnych i zmian w koszyku paliwowym jest nieznaczny dla UE-28. Efekt strukturalny wyniósł +25 Mtoe. Można to przypisać względnie większej dynamice wzrostu bardziej energochłonnych gospodarek w porównaniu z gospodarkami o mniejszej energochłonności. Odnotowano bardzo niewielki ujemny wpływ zmian koszyka paliwowego (-0,5 Mtoe), wskazujący na nieznaczne przesunięcie w stronę bardziej „czystych” paliw. Pozwala to stwierdzić, że w ciągu ostatniej dekady osiągnięto znaczne postępy pod względem zwiększania efektywności energetycznej.

¹⁷ Zob. przypis 10.

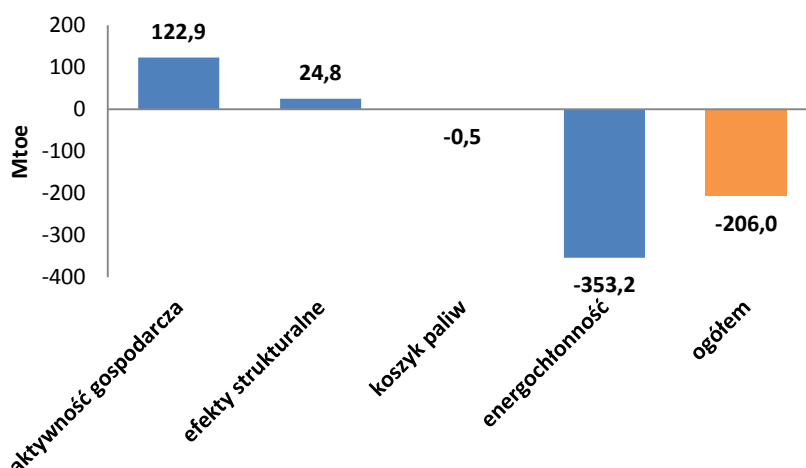
¹⁸ PKB, wskaźnik zamożności państw UE-28, uwzględnia zmiany zużycia energii w wyniku zmian aktywności gospodarczej. Wpływ aktywności gospodarczej jest dodatni, jeżeli zużycie energii rośnie w wyniku dodatkowego popytu na energię spowodowanego wzrostem aktywności gospodarczej.

¹⁹ Stosunek PKB poszczególnych państw członkowskich do PKB UE-28. Uwzględnia on zmiany zużycia energii, które zostałyby odnotowane w wyniku zmiany stosunkowej wagi poszczególnych krajów charakteryzujących się różną energochłonnością. Efekt strukturalny jest dodatni, jeżeli rośnie PKB państw o gospodarkach charakteryzujących się stosunkowo wysoką energochłonnością.

²⁰ Stosunek krajowego zużycia energii pierwotnej dla każdego rodzaju paliwa do krajowego zużycia energii pierwotnej dla wszystkich paliw. Uwzględnia on zmiany zużycia energii wynikające ze zmian w koszyku paliwowym gospodarki, tj. wpływ składu koszyka paliwowego. Wpływ koszyka paliwowego jest ujemny, jeżeli następuje przejście na bardziej „czyste” paliwa.

²¹ Są to wstępne wyniki pierwszej analizy rozkładu dokonanej przez Komisję. Nadal prowadzone są prace nad metodyką, która będzie również przedmiotem dyskusji z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami.

Rysunek 1: Rozkład zmian w zużyciu energii pierwotnej w UE-28 w latach 2005–2014 przy zastosowaniu addytywnego podejścia LMDI (Logarithmic Mean Divisia Index)

Źródło: analiza JRC.

Pierwsza analiza rozkładu dla zużycia energii końcowej została przeprowadzona na poziomie państw członkowskich dla okresu 2005–2014 dla produktywnych sektorów gospodarki²². Wstępne wyniki pokazują ujemny wpływ zmian aktywności gospodarczej w przypadku Grecji, Chorwacji, Włoch i Portugalii. Prowadziło to do niższego zużycia energii końcowej, odzwierciedlającego pogorszenie koniunktury gospodarczej w tych krajach. Efekt strukturalny był ujemny w większości państw członkowskich, co wskazuje na rosnącą aktywność gospodarczą w mniej energochłonnych sektorach gospodarki. Jedynie w Estonii, Polsce, na Węgrzech i w Austrii odnotowano nieznaczne przesunięcie w stronę bardziej energochłonnych sektorów. Doprowadziło to do wyższego zużycia energii w tym okresie, niż miałyby to miejsce w innej sytuacji.

Ujemny wpływ zmian energochłonności odzwierciedlający poprawę pod względem tego czynnika odnotowano we wszystkich państwach członkowskich z wyjątkiem Łotwy i Cypru. Znaczną poprawę pod względem energochłonności, prowadzącą do mniejszego zużycia energii, osiągnięto w Bułgarii, Republice Czeskiej, Rumunii i na Słowacji²³. Komisja jest zdania, że głównym czynnikiem zwiększenia efektywności energetycznej była prowadzona polityka publiczna. Wniosek ten potwierdziły ostatnio ustalenia Międzynarodowej Agencji Energetycznej oraz analiza rozkładu przeprowadzona w ramach projektu Odyssee-Mure²⁴.

4.1. Przemysł

Zużycie energii końcowej przez przemysł zmniejszyło się w wartościach bezwzględnych z 328 Mtoe w 2005 r. do 275 Mtoe w 2014 r. (o 16 %).

W 2014 r. trzynastcie państw członkowskich odnotowało spadek zużycia energii końcowej przez przemysł w porównaniu z poziomami w 2013 r. Do państw o największym wzroście zużycia energii przez przemysł należały Cypr (19 %), Grecja (9 %) i Węgry (6 %). Główne

²² Uwzględniono następujące sektory: przemysł, budownictwo, usługi, rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo.

²³ Są to wstępne wyniki pierwszej analizy rozkładu dokonanej przez Komisję. Nadal prowadzone są prace nad metodyką, która będzie również przedmiotem dyskusji z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami.

²⁴ https://www.iea.org/eemr16/files/medium-term-energy-efficiency-2016_WEB.PDF oraz załącznik 5 do dokumentu SWD(2016) 405.

przyczyny tego wzrostu zużycia energii między rokiem 2013 i 2014 podawane przez niektóre państwa członkowskie to wzrost wartości dodanej w przemyśle oraz zwiększone zużycie w cementowniach i w produkcji pelletu.

Pod względem **energochłonności przemysłu** istnieje znaczna różnica między państwem członkowskim, w którym energochłonność jest najwyższa (Bułgaria), a państwami, w których jest ona najniższa (Dania i Irlandia). Wprawdzie ma na to wpływ udział branż energochłonnych w łącznej produkcji przemysłowej, jednak większość państw członkowskich, z wyjątkiem Cypru, Grecji, Węgier i Łotwy, zmniejszyła energochłonność w przemyśle w 2014 r. w porównaniu z rokiem 2005. W Austrii i Finlandii nie odnotowano już niemal żadnego dalszego spadku energochłonności²⁵.

4.2. Sektor mieszkaniowy

W wartościach bezwzględnych zużycie energii końcowej w sektorze mieszkaniowym zmniejszyło się o 15 % z 309 Mtoe w 2005 r. do 263 Mtoe w 2014 r. Miało na to wpływ wiele przyczyn, między innymi wyższa sprawność energetyczna urządzeń oraz poprawa efektywności energetycznej w istniejących już budynkach dzięki stopniowemu wdrażaniu dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków oraz minimalnych wymogów dotyczących ekoprojektu. Również informacje udostępniane konsumentom w postaci świadectw charakterystyki energetycznej budynków oraz pomiary zużycia energii przyczyniły się do tej pozytywnej tendencji, gdyż zapewniło to konsumentom praktyczne narzędzia pozwalające lepiej uświadomić sobie własne zużycie energii.

Żadne z państw członkowskich nie zgłosiło wzrostu zużycia energii końcowej w sektorze mieszkaniowym w roku 2014 w stosunku do roku 2013. Znaczny spadek o 20 % odnotowano w Niderlandach, a także w Belgii – o 18 %.

Rok 2014 był szczególnie ciepły, co powinno powodować niższe zapotrzebowanie na energię cieplną²⁶. Jednak mimo iż rok 2014 był cieplejszy od roku 2013, to skorygowane o wpływ pogody dane dotyczące zużycia energii w sektorze mieszkaniowym ujawniły wzrostowy trend zużycia w 2014 r. w porównaniu z 2013 r. w 17 państwach członkowskich. Jednym z powodów może być fakt, że korekta o wpływ pogody nie uwzględnia stopniodni chłodzenia. Należałoby je uwzględnić w przyszłych analizach, zwłaszcza że w południowych krajach kwestia chłodzenia będzie odgrywała coraz większą rolę, jeśli chodzi o zapotrzebowanie na energię.

Skorygowane o wpływ pogody **zużycie energii końcowej na osobę** również zmniejszyło się w okresie między rokiem 2005 i 2014 – rocznie średnio o 0,7 %. Największą poprawę odnotowano w tym okresie w Belgii, Irlandii i Zjednoczonym Królestwie²⁷. **Zużycie energii**

²⁵ Zob. przypis 10.

²⁶ W 2014 r. w UE-28 było średnio 2 809 stopniodni ogrzewania (*heating degree days*, HDD) w porównaniu ze średnio 3 218 HDD w 2013 r. i średnio 3 143 HDD w okresie referencyjnym 1990–2014 [źródło: Eurostat, Wspólne Centrum Badawcze (dział IES/MARS)]. Współczynnik korekty o wpływ pogody obliczono jako stosunek stopniodni ogrzewania w danym roku do średniej liczby stopniodni ogrzewania w okresie 1990–2014. Ten współczynnik korekty zastosowano w odniesieniu do łącznego zużycia energii w sektorze mieszkaniowym. Jeżeli w Eurostatie dostępne były zdezagregowane dane dotyczące zużycia końcowego, współczynnik korekty o wpływ pogody stosowano wyłącznie w odniesieniu do danych dotyczących zużycia energii cieplnej.

²⁷ Wskaźniki w dokumencie roboczym *SWD on the 2016 Monitoring progress towards the Energy Union objectives – Key indicators* nie są skorygowane o wpływ pogody.

na metr kwadratowy również zmniejszyło się we wszystkich państwach członkowskich w latach 2005–2014. Największe spadki odnotowano na Cyprze, Łotwie i w Portugalii²⁸.

4.3. Sektor usług

W sektorze usług **zużycie energii końcowej** zmniejszyło się o 2 % ze 144 Mtoe w 2005 r. do 141 Mtoe w 2014 r. Znaczny, wynoszący 6 % spadek w 2014 r. w porównaniu z 2013 r. można częściowo wyjaśnić łagodną zimą w 2014 r., gdyż szacuje się, że w sektorze tym ogrzewanie odpowiada za 62 % zużycia energii końcowej²⁹.

Wszystkie kraje odnotowały w 2014 r. w porównaniu z 2013 r. zmniejszające się lub utrzymujące się na stabilnym poziomie bezwzględne zużycie energii w sektorze usług, z wyjątkiem Estonii, Łotwy, Malty, Portugalii i Szwecji. Cypr i Malta wyjaśniły, że trend wzrostowy, względnie stabilny, w ich przypadku wynika z ekspansji w sektorze turystyki i wahań pogody prowadzących do większego zużycia energii przez systemy ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji. Łotwa powiązała wzrost zużycia z rosnącą wartością dodaną brutto w sektorze usług, natomiast Portugalia jako możliwą przyczynę wymieniła wzrost liczby przepracowanych godzin w sektorze publicznym.

Energochłonność końcowa³⁰ w sektorze usług zmniejszała się rocznie średnio o 1 % w latach 2005–2014. Największą poprawę odnotowano w tym okresie na Węgrzech, w Irlandii i na Słowacji. Cypr, Estonia, Finlandia, Grecja i Włochy odnotowały w tym okresie utrzymującą się na stabilnym poziomie lub rosnącą energochłonność końcową³¹. W celu zwiększenia efektywności energetycznej te państwa członkowskie powinny skupić uwagę na sektorze usług. Pozwoli to zwiększyć konkurencyjność tego sektora, którego ekspansji można spodziewać się w przyszłości.

4.4. Sektor publiczny

Art. 5 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej nakłada na państwa członkowskie obowiązek renowacji rocznie 3 % całkowitej powierzchni tych ogrzewanych lub chłodzonych budynków będących własnością instytucji rządowych oraz przez nie zajmowanych, które nie spełniają minimalnych wymogów w zakresie efektywności energetycznej określonych w dyrektywie w sprawie charakterystyki energetycznej budynków. Alternatywnie możliwe jest zastosowanie innych środków w celu uzyskania równoważnych oszczędności. 18 państw członkowskich spełni wymogi art. 5 za pomocą środków alternatywnych, takich jak środki tworzące zachęty dla instytucji zajmujących budynki do zmiany zachowań. Pozostałe państwa zdecydowały się na podstawowy wariant, tj. renowację rocznie 3 % całkowitej powierzchni posiadanych lub zajmowanych pomieszczeń.

Na podstawie rocznych sprawozdań państw członkowskich z 2016 r. można stwierdzić, że te państwa, które wybrały wariant podstawowy, zgłosiły łącznie renowację około 1 245 000 m² powierzchni w kwalifikujących się budynkach w 2014 r. oraz 995 000 m² w 2015 r. Państwa członkowskie, które wybrały wariant alternatywny, zgłosiły Komisji oszczędności energii w latach 2014 i 2015, jednakże istnieją pewne wątpliwości co do tych zgłoszeń (np. wybranych jednostek miary lub brakujących danych). Wstępne weryfikacje przyniosły potwierdzenie, że zastosowanie wariantu alternatywnego przyjętego przez Austrię, Chorwację, Cypr, Republikę

²⁸ Zob. baza danych projektu Odyssee-Mure: <http://www.indicators.odyssee-mure.eu/online-indicators.html>.

²⁹ COM(2016) 51 final.

³⁰ Wskaźnik określający, jaka ilość energii jest potrzebna do wygenerowania wartości dodanej osiągniętej przez sektor usług w danym roku.

³¹ Zob. przypis 10.

Czeską, Finlandię, Irlandię, Niderlandy, Polskę, Szwecję i Zjednoczone Królestwo przyniosło wymagane roczne oszczędności zużycia energii w latach 2014–2015. Chorwacja, Finlandia i Szwecja zgłosiły osiągnięcie wartości docelowych z nadwyżką. W przypadku wariantu podstawowego do państw członkowskich, które twierdzą, że spełniły wymogi dotyczące renowacji budynków w latach 2014 i 2015, należą Estonia, Hiszpania, Węgry, Włochy i Litwa. Komisja będzie nadal uważnie monitorować wdrożenie stosownych przepisów.

4.5. Sektor transportu

W wartościach bezwzględnych zużycie energii końcowej przez transport³² w krajach UE-28 zmniejszyło się o 4 % z 369 Mtoe w 2005 r. do 353 Mtoe w 2014 r. W 2014 r. 13 państw członkowskich zwiększyło swoje zużycie energii w tym sektorze w porównaniu z poziomem w roku 2005³³. Zużycie znacznie wzrosło (o ponad 20 % od 2005 r.) na Litwie i Malcie oraz w Polsce, Rumunii i Słowenii. Znaczne spadki w 2014 r. w porównaniu z poziomami w roku 2005 odnotowano z kolei w Grecji (o 21 %) i Hiszpanii (o 20 %).

Zużycie energii końcowej w sektorze transportu w UE-28 wzrosło w 2014 r. o 1 % w stosunku do roku 2013, przy czym 20 państw członkowskich zgłosiło wzrost w porównaniu z 2013 r. Oznacza to znaczną zmianę w porównaniu z ubiegłym rokiem, kiedy to trend wzrostowy odnotowano w jedynie 11 państwach członkowskich. Kraje o największym wzroście to Bułgaria (11 %), Węgry (12 %) i Litwa (11 %). Jako jeden z głównych powodów wzrostu zużycia energii przez transport wymieniano spadek cen energii. Wśród innych powodów wymieniano wzrost liczby pojazdów i natężenia transportu towarowego i pasażerskiego. Na Malcie rosnące zużycie energii w transporcie lotniczym i samochodowym powiązano ze znacznym wzrostem liczby turystów odwiedzających ten kraj.

Udział pasażerskiego transportu zbiorowego wynosił w 2014 r. od 11 % w Portugalii do 35 % na Węgrzech³⁴. Na poziomie UE udział pasażerskiego transportu zbiorowego utrzymywał się w roku 2014 w porównaniu z rokiem 2005 na stabilnym poziomie wynoszącym około 18 %. Największy wzrost tego udziału w roku 2014 w porównaniu z rokiem 2005 odnotowano w Belgii i Republice Czeskiej. Jeśli chodzi o transport towarowy, udział transportu drogowego w lądowym transporcie towarowym ogółem zmniejszył się między rokiem 2005 i 2014 nieznacznie: z 76 % do 75 %. Na poziomie poszczególnych krajów udział kolei i żeglugi śródlądowej w transporcie towarowym wynosił w 2014 r. od 0 % na Cyprze i Malcie do 81 % na Łotwie. Rumunia i Bułgaria zgłosiły największy wzrost udziału tych rodzajów transportu w 2014 r. w porównaniu z rokiem 2005.

4.6. Sektor wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej

Wspólnie z unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji ukierunkowana polityka w zakresie efektywności energetycznej może zwiększyć tę ostatnią w sektorze wytwarzania energii, np. przez promowanie energii ciepłej i elektrycznej wytwarzanej w

³² Łącznie z transportem rurociągami, czyli inaczej niż w podejściu przyjętym w dokumencie COM(2015) 574 final, gdyż cele w zakresie efektywności energetycznej na rok 2020 nie wyłączają transportu rurociągami.

³³ Należy zachować ostrożność przy porównywaniu danych dotyczących różnych państw członkowskich, gdyż zużycie energii końcowej obliczane jest na podstawie ilości paliwa sprzedanego, a nie na podstawie ilości paliwa zużytego na terytorium danego kraju. W związku z tym poza efektywnością energetyczną w grę wchodzi inne czynniki, na przykład stopień, w jakim dane państwo członkowskie jest krajem tranzytowym dla transportu drogowego lub węzłem lotniczym.

³⁴ Wskaźniki transportu pasażerskiego i towarowego uległy zmianie w porównaniu z dokumentem COM(2015) 574 final. Działalność transportowa jest obecnie korygowana o czynnik terytorialny (źródło: <https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/pocketbook2016.pdf>).

wysokowydajnych elektrowniach kogeneracyjnych, wydajnych miejskich systemów ciepłowniczych i chłodniczych oraz energii ze źródeł odnawialnych, jak również wdrażanie narzędzi opartych na ICT oraz specjalnego oprogramowania w celu lepszego integrowania różnych źródeł energii. Systemy ciepłownicze i chłodnicze odgrywają w tym względzie kluczową rolę³⁵.

Spadek zużycia energii pierwotnej w ostatnich kilku latach był spowodowany spadkiem zużycia energii końcowej oraz zmianami strukturalnymi w sektorze produkcji energii elektrycznej. Zmiany te polegały w ostatnich latach w szczególności na odchodzeniu od produkcji energii elektrycznej w elektrowniach ciepłych na rzecz większego wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Przy udziale energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii końcowej brutto, który w 2014 r. wyniósł 16 %, UE i większość państw członkowskich są na dobrej drodze (a nawet z wyprzedzeniem realizują wyznaczone orientacyjne wartości docelowe), jeśli chodzi o upowszechnianie wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych. Energia ta może wnieść znaczny wkład w ograniczenie zużycia energii pierwotnej³⁶.

Produkcja energii ciepłej w elektrowniach kogeneracyjnych spadła w 2014 r. w niemal wszystkich państwach członkowskich w porównaniu z rokiem 2013³⁷. Spadkowy trend można również w tym względzie zaobserwować w 14 państwach członkowskich w okresie 2005–2014.

Stosunek produkcja/wkład w przypadku elektrowni ciepłych³⁸ zmniejszył się w roku 2014 w porównaniu z rokiem 2013 w 17 państwach członkowskich. Dotyczy to również 13 państw członkowskich, w których doszło do spadku wskaźników produkcja/wkład w 2014 r. w porównaniu z rokiem 2005. Przyczyny tego mogą być wielorakie, np. przejście na inne rodzaje paliwa.

Dobrze funkcjonujący unijny system handlu uprawnieniami do emisji wraz z rezerwą stabilności rynkowej, jak również ukierunkowana polityka w zakresie efektywności energetycznej mogą zapewnić dodatkową zachętę do zwiększenia efektywności energetycznej w sektorze wytwarzania energii. Ponadto państwa członkowskie powinny w pełni wdrożyć ustalenia zawarte w ocenach potencjału zwiększenia wydajności w zakresie wytwarzania energii oraz wydajności sieci przesyłowych i dystrybucyjnych, dokonywanych na podstawie art. 15 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, jak również zawarte w analizach kosztów i korzyści w zakresie wykorzystania wysokowydajnych elektrowni kogeneracyjnych oraz miejskich systemów ciepłowniczych i chłodniczych, wymaganych zgodnie z art. 14 tejże dyrektywy.

4.7. Stan transpozycji dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej

Niektóre państwa członkowskie nadal nie dokonały jeszcze pełnej transpozycji dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej. Tym samym państwa te nie mogą jeszcze osiągać pełni korzyści z tym związanych. Wkład dyrektywy w realizację celów w zakresie efektywności

³⁵ COM(2016) 51 final.

³⁶ Zob. *2016 Renewable Energy Progress Report*.

³⁷ Wykorzystano tu inny zbiór danych niż w dokumentach COM(2015) 574 i SWD(2015) 245. W niniejszym sprawozdaniu wykorzystano dane dotyczące elektrowni kogeneracyjnych zgłoszone do Eurostatu na podstawie art. 24 ust. 6 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/energy/data>. Wzrost odnotowano jedynie w Belgii, na Cyprze, w Estonii, na Łotwie i Malcie oraz w Portugalii i Zjednoczonym Królestwie.

³⁸ Miary takie jak stosunek produktu wygenerowanego w wyniku przetworzenia w elektrowniach ciepłych do wkładu paliwowego.

energetycznej na 2020 i 2030 r., odpowiedni rozwój rynków efektywności energetycznej oraz wzmocnienie pozycji konsumentów i podmiotów rynkowych można osiągnąć jedynie dzięki pełnemu i skutecznemu wdrożeniu dyrektywy.

W tym celu Komisja nadal uważnie monitoruje wdrożenie dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej. Komisja zamknęła 22 z 27 postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, wszczętych początkowo w związku z niedokonanym (lub tylko częściowym) powiadomieniem przez państwa członkowskie o przyjętych aktach prawa krajowego niezbędnych do transpozycji każdego z wymogów zawartych w dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej. Komisja jest nadal w kontakcie z niektórymi państwami członkowskimi w związku z kwestią właściwego wdrożenia art. 7 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej. W 2017 r. Komisja rozpocznie dialog ze wszystkimi państwami członkowskimi służący weryfikacji zgodności prawodawstwa krajowego z dyrektywą, a więc sprawdzeniu, czy wszystkie obowiązki i wymogi określone w dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej zostały prawidłowo uwzględnione w przepisach krajowych.

Wdrożenie art. 7³⁹ pokazuje, że państwa członkowskie poczyniły solidne postępy na drodze do osiągnięcia łącznego celu na rok 2020 w zakresie oszczędności energii⁴⁰. W 2014 r. państwa UE-28 zaoszczędziły energię równoważną 12 Mtoe, czyli 5 % sumy łącznych wymogów w zakresie oszczędności energii zgłoszonych przez państwa członkowskie. Ponadto oszczędności zgłoszone przez osiem państw członkowskich – Francję, Węgry, Włochy, Maltę, Niderlandy, Rumunię, Słowację i Zjednoczone Królestwo – były równe zakładanym rocznym oszczędnościom na rok 2014 (lub je przekroczyły)⁴¹.

W 2014 r. Belgia, Dania, Estonia, Niemcy, Grecja, Irlandia, Łotwa, Portugalia i Słowenia zgłosiły osiągnięcie co najmniej 50 % swoich zakładanych rocznych oszczędności dla tego roku zgodnie z art. 7. Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Luksemburg i Szwecja osiągnęły mniej niż 50 % oszczędności zakładanych na 2014 r. Te państwa członkowskie będą musiały w najbliższych latach podjąć dodatkowe wysiłki w celu osiągnięcia do 2020 r. swoich łącznych skumulowanych oszczędności.

Łotwa i Luksemburg nie zgłosiły żadnych oszczędności w 2014 r. będących wynikiem systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej, gdyż kraje te nie ustanowiły jeszcze takich systemów. Grecja początkowo zgłaszała jedynie alternatywne środki z dziedziny polityki, ale obecnie planuje ustanowienie systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej z dniem 1 stycznia 2017 r.⁴². Litwa i Estonia zapowiedziały niedawno⁴³, że nie planują już ustanowienia takiego systemu. Osiem państw członkowskich⁴⁴ zgłosiło w swoich rocznych sprawozdaniach z 2016 r. aktualizacje przyjętych przez nie

³⁹ W art. 7 nałożono na każde państwo członkowskie wymóg ustanowienia krajowego systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej, tak aby osiągać każdego roku nowe oszczędności w wysokości 1,5 % zużycia końcowego, lub alternatywnie wymóg przyjęcia innych środków z dziedziny polityki w celu uzyskania równoważnych oszczędności.

⁴⁰ Suma skumulowanych wymogów w zakresie zmniejszenia zużycia końcowego zgłoszonych przez państwa członkowskie wynosi 230 Mtoe i mają one zostać spełnione do dnia 31 grudnia 2020 r.

⁴¹ Łotwa, Finlandia, Litwa i Polska nie zgłosiły rocznego podziału oszczędności oczekiwanych w wyniku przyjęcia alternatywnych środków z dziedziny polityki. Austria, Belgia, Republika Czeska i Hiszpania zgłosiły zakładane roczne oszczędności w 2014 r. jedynie w odniesieniu do niektórych środków z dziedziny polityki.

⁴² System ten będzie zatem stanowił element pakietu politycznego Grecji zgodnie z art. 7, wraz z alternatywnymi środkami w dziedzinie polityki.

⁴³ W ramach ustrukturyzowanego dialogu stanowiącego element procesu EU Pilot.

⁴⁴ Austria, Belgia, Republika Czeska, Estonia, Grecja, Malta, Hiszpania i Zjednoczone Królestwo.

środków. Republika Czeska zaktualizowała przyjęte przez siebie wymogi w zakresie oszczędności.

5. WNIOSEK

Jak podkreślono w komunikacie *Czysta energia dla wszystkich Europejczyków*⁴⁵, efektywność energetyczna powinna stanowić *pierwsze źródło energii*, gdyż odgrywa kluczową rolę w przyspieszeniu przejścia na czystą energię oraz zwiększeniu wzrostu gospodarczego i liczby nowych miejsc pracy, a także wnosi wkład w bezpieczeństwo dostaw energii dla UE. Efektywność energetyczna przynosi oszczędności finansowe i stała się rentownym modelem biznesowym. Większość państw członkowskich dostrzega rozliczne korzyści płynące z efektywności energetycznej i nie tylko zobowiązała się do osiągnięcia do 2020 r. ambitnych celów w tym zakresie, ale również uruchomiła wiele programów na rzecz efektywności energetycznej i zastosowała konkretne środki.

Wysiłki te przyniosły istotne efekty: analiza rozkładu dokonana przez JRC pokazała, że zmniejszenie zużycia energii pierwotnej w UE-28 o 206 Mtoe w latach 2005–2014 było głównie wynikiem zmniejszenia energochłonności⁴⁶. Innymi słowy, bez osiągniętego od roku 2005 spadku energochłonności zużycie energii pierwotnej byłoby w 2014 r. wyższe o 23 %. Oszczędności energii o tej skali doprowadziły do wymiernego spadku wydatków na energię ponoszonych przez konsumentów oraz do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych o około 800 mln ton CO₂ w 2014 r.

Aby przyciągnąć dodatkowe prywatne i publiczne inwestycje w efektywność energetyczną Komisja przedstawiła w 2016 r. inicjatywę *Przyspieszenie innowacji związanych z czystą energią*⁴⁷. Koncentruje się ona na wyzwaniach i możliwościach, jakie dla sektora budowlanego wiążą się z inwestycjami w energooszczędne budynki i obejmuje również inicjatywę *Inteligentne finansowanie na rzecz inteligentnych budynków*. Ta ostatnia inicjatywa będzie wspierać skuteczniejsze wykorzystanie funduszy publicznych, opracowywanie katalogów projektów, które mogłyby być finansowane przez banki i byłyby oparte na mechanizmach agregacji i wsparcia, jak również zmniejszanie ryzyka związanego z inwestycjami w efektywność energetyczną dla deweloperów, podmiotów finansujących i inwestorów. Wraz z tymi inicjatywami Komisja przyjęła również specjalną *strategię na rzecz przyspieszenia innowacji w dziedzinie czystej energii*⁴⁸. W komunikacie tym określono kompleksową strategię dotyczącą trzech głównych środków politycznych, które UE może wdrożyć w celu zwiększenia innowacji w dziedzinie czystej energii oraz skupiono się na kwestii finansowania ze środków programu „Horyzont 2020” dekarbonizacji zasobów budynków w UE, jako na jednym z czterech priorytetów. Komisja niezwłocznie wdroży wszystkie te inicjatywy. Bezpośrednie efekty tych inicjatyw ułatwią w perspektywie krótkoterminowej nadrobienie zaległości pod względem osiągnięcia celów w zakresie efektywności energetycznej.

W UE osiągnięto już znaczne oszczędności zużycia energii i zmniejszono zużycie energii końcowej do poziomu poniżej wartości docelowej na rok 2020. Mimo odnotowanego nieznacznego wzrostu zużycia energii pierwotnej w 2015 r. w porównaniu z 2014 r. Komisja jest pełna optymizmu, że UE jest na dobrej drodze do osiągnięcia wyznaczonych sobie celów. Przyczyną tego optymizmu jest fakt, że w 2014 r. zużycie energii pierwotnej było zaledwie o

⁴⁵ COM(2016) 860 final.

⁴⁶ Zob. rozdział 4.

⁴⁷ COM(2016) 860 final, załącznik 1.

⁴⁸ COM(2016) 763 final.

1,6 % wyższe niż bezwzględna wartość docelowa na 2020 r. w zakresie zużycia energii pierwotnej.

Podobnie jak w sprawozdaniu dotyczącym postępów w zakresie efektywności energetycznej za rok 2015, wskaźniki wykonania za lata 2005–2014, które wykorzystano w niniejszym sprawozdaniu, wykazują duże różnice między państwami członkowskimi. Niemniej jednak większość tych wskaźników poprawiła się na poziomie ogólnoeuropejskim.

Większość państw członkowskich **zmniejszyła swoją energochłonność końcową w sektorze przemysłu i sektorze usług**, co stanowi dobry znak.

Analiza pokazuje, że w większości państw członkowskich zużycie energii w przeliczeniu na metr kwadratowy w **sektorze mieszkaniowym** uległo średnio zmniejszeniu w latach 2005–2014. Jednakże skorygowane o wpływ pogody zużycie energii końcowej na osobę wzrosło w wielu państwach członkowskich. Jak podkreślono w pakiecie *Czysta energia dla wszystkich Europejczyków*⁴⁹, państwa członkowskie powinny w dalszym ciągu koncentrować się na renowacji istniejących budynków. Dzięki temu gospodarstwa domowe mogą osiągnąć ten sam lub wyższy poziom komfortu za niższą cenę. Technologie informacyjne i komunikacyjne będą odgrywać w tym względzie decydującą rolę, gdyż zapewnią one konsumentom praktyczne narzędzia pozwalające im lepiej uświadomić sobie własne zużycie energii, inteligentnie zarządzać w czasie rzeczywistym posiadanymi urządzeniami zużywającymi energię oraz uniknąć marnotrawienia energii. Ponadto konieczne są bardziej ukierunkowane działania w celu skutecznego zwalczania problemu ubóstwa energetycznego.

Sektor transportu był jedynym sektorem, w którym zużycie energii końcowej w 2014 r. wzrosło w porównaniu z rokiem 2013, przy czym 20 państw członkowskich zgłosiło wzrost w porównaniu z 2013 r., a 13 państw członkowskich odnotowało wzrost w porównaniu z rokiem 2005. Wszystkie państwa członkowskie powinny wzorować się na pozytywnych rozwiązaniach z innych państw członkowskich, aby odwrócić ten trend. Należy wspierać aktywne formy podróży, takie jak chodzenie i jazda na rowerze, szersze korzystanie z pasażerskiego transportu zbiorowego i bardziej ekologicznych form transportu towarowego (takich jak koleje i żegluga śródlądowa), jak również wykorzystywanie alternatywnych, niskoemisyjnych źródeł energii w transporcie, energooszczędnych pojazdów i statków, a także budowę powiązanej infrastruktury, np. instalację punktów ładowania pojazdów elektrycznych, jak to zaproponowała Komisja⁵⁰.

Komisja będzie nadal uważnie śledzić postępy państw członkowskich w realizacji orientacyjnych krajowych wartości docelowych w zakresie efektywności energetycznej na 2020 r. oraz wdrażanie przez nie dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej. Komisja będzie również aktualizować swoją ocenę w ramach sprawozdania w sprawie stanu unii energetycznej.

Komisja zwraca się do Parlamentu Europejskiego i Rady o wyrażenie opinii na temat niniejszej oceny.

⁴⁹ COM(2016) 860 final.

⁵⁰ Ibidem.

Tabela 1: Przegląd wskaźników

Wskaźniki	Trend prowadzący do osiągnięcia celu na 2020 r.		Trend krótkoterminowy		Energochłonność - cała gospodarka	Przemysł	Gospodarstwa domowe	
	Trend zużycia energii pierwotnej 2005-2014 w porównaniu z trendem 2005-2020 wymagany do osiągnięcia celu na 2020 r.*	Trend zużycia energii końcowej 2005-2014 w porównaniu z trendem 2005-2020 wymagany do osiągnięcia celu na 2020 r.*	Zmiana zużycia energii pierwotnej w 2014 r. w porównaniu z 2013 r., w %	Zmiana zużycia energii końcowej w 2014 r. w porównaniu z 2013 r., w %	Średnia roczna zmiana energochłonności pierwotnej w latach 2005-2014, w % (zużycie energii pierwotnej w Mtoe/PKB w mln € w cenach z 2010 r.)	Średnia zmiana energochłonności w przemyśle w latach 2005-2014, w % (zużycie energii końcowej przez przemysł w toe/wartość dodana brutto w przemyśle w mln € w cenach z 2010 r.)	Średnia roczna zmiana zużycia energii końcowej w sektorze mieszkaniowym na osobę w latach 2005-2014 (znormalizowane stopniodni ogrzewania), w %	Średnia roczna zmiana zużycia energii na m2 w latach 2005-2014, skorygowana o wpływ pogody, w koe/m2, w %
Źródło i data ekstrakcji	Eurostat 31/08/2016	Eurostat 31/08/2016	Eurostat 31/08/2016	Eurostat 31/08/2016	Eurostat 31/08/2016 i 02/09/2016	Eurostat 31/08/2016	Eurostat 31/08/2016	Odyssee 05/10/2016
UE-28	+	+	● -4,0%	● -4,1%	● -2,2%	● -1,8%	● -0,7%	● -2,3%
BE	+	-	● -7,5%	● -5,8%	● -2,4%	● -0,9%	● -2,2%	● -0,3%
BG	+	+	● 5,7%	● 2,7%	● -3,0%	● -6,3%	● 2,2%	● -2,6%
CZ	+	+	● -2,7%	● -3,5%	● -2,6%	● -5,0%	● 0,7%	● -0,8%
DK	+	+	● -7,2%	● -3,9%	● -1,8%	● -2,5%	● 0,0%	● -1,9%
DE	+	-	● -3,9%	● -4,0%	● -2,2%	● -1,3%	● 0,0%	● -3,5%
EE	-	+	● 1,3%	● -1,9%	● 0,9%	● -4,5%	● 1,1%	● -1,0%
IE	+	+	● -0,4%	● 0,3%	● -2,2%	● -0,6%	● -2,6%	● -1,6%
EL	+	+	● 0,3%	● 1,5%	● -0,3%	● 3,2%	● -2,1%	● -1,0%
ES	+	+	● -1,5%	● -1,9%	● -2,2%	● -1,6%	● -0,3%	● -0,2%
FR	+	+	● -4,4%	● -6,7%	● -1,9%	● -1,4%	● 4,0%	● -2,2%
HR	+	+	● -4,9%	● -5,0%	● -1,7%	● -1,8%	b.d.	● -2,1%
IT	+	+	● -6,1%	● -4,3%	● -1,9%	● -2,7%	● 0,5%	● -2,5%
CY	+	+	● 1,9%	● 0,1%	● -1,4%	● 3,2%	● 1,2%	● -4,1%
LV	+	+	● 0,0%	● 0,8%	● -1,5%	● 2,5%	● 0,1%	● -4,4%
LT	+	-	● -1,0%	● 2,0%	● -5,6%	● -2,2%	● 1,8%	● -0,8%
LU	+	+	● -2,8%	● -3,1%	● -3,8%	● -1,4%	● -0,3%	● -1,9%
HU	+	+	● -0,5%	● 0,7%	● -2,5%	● 3,6%	● -0,7%	● -1,4%
MT	-	-	● 1,7%	● 3,5%	● -3,1%	b.d.	● 11,1%	● -3,7%
NL	+	+	● -5,2%	● -8,3%	● -1,9%	● -1,7%	● -0,4%	● -3,0%
AT	+	-	● -3,8%	● -3,9%	● -1,8%	● -0,2%	● 0,3%	● -3,2%
PL	+	+	● -4,2%	● -2,7%	● -3,5%	● -5,2%	● 1,4%	● -1,0%
PT	+	+	● -1,8%	● -0,3%	● -1,7%	● -1,0%	● 0,3%	● -4,0%
RO	+	+	● -0,6%	● -0,6%	● -4,3%	● -6,4%	● 1,7%	● -0,7%
SI	+	+	● -3,3%	● -4,0%	● -1,7%	● -3,5%	● 1,9%	● -1,4%
SK	+	-	● -4,3%	● -5,2%	● -4,9%	● -5,1%	● -0,1%	● -0,6%
FI	+	+	● 1,4%	● -1,1%	● -0,3%	● -0,1%	● -0,2%	● -1,4%
SE	-	+	● -1,8%	● -1,2%	● -2,0%	● -1,4%	● -1,2%	● -2,3%
UK	+	+	● -6,5%	● -5,4%	● -3,2%	● -2,1%	● -2,7%	● -3,3%

Źródło: Eurostat, DG ECFIN, baza danych projektu Odyssee-Mure.

* Użyto znaku „+”, jeżeli państwo członkowskie zmniejszyło swoje zużycie energii pierwotnej i energii końcowej w latach 2005–2014 w tempie szybszym niż tempo, które byłoby niezbędne w okresie 2005–2020 do osiągnięcia celów na 2020 r. w zakresie zużycia energii pierwotnej i energii końcowej. W pozostałych przypadkach użyto znaku „-”.

Tabela 2: Przegląd wskaźników

Wskaźniki	Sektor usług	Sektor transportu			Wytwarzanie energii	
	Średnia roczna zmiana energochłonności w sektorze usług w latach 2005-2014, w %	Średnia roczna zmiana łącznego zużycia energii końcowej w sektorze transportu w latach 2005-2014, w %	Zmiana udziału pociągów, autokarów, autobusów i tramwajów w transporcie pasażerskim w 2014 r. w porównaniu z 2005 r., w punktach procentowych (terytorialnie)	Zmiana udziału kolei i żeglugi śródlądowej w transporcie towarowym w 2014 r. w porównaniu z 2005 r., w punktach procentowych (terytorialnie)	Średnia roczna zmiana produkcji energii ciepłej w kogeneracji w latach 2005-2014	Zmiana stosunku wyniku przetworzenia w elektrowniach ciepłych do wkładu paliwowego w 2014 r. w porównaniu z 2005 r., w punktach procentowych
Źródło i data ekstrakcji	Eurostat 31/08/2016 i 05/09/2016	Eurostat 31/08/2016	DG MOVE Pocketbook 2016	DG MOVE Pocketbook 2016	Eurostat 06/12/2016	Eurostat 31/08/2016 i 02/09/2016
UE-28	● -1,3%	● -0,5%	● 0,1	● 1,1	● -1,2%	● -0,1
BE	● -0,4%	● 0,2%	● 3,1	● 0,8	b.d.	● 4,3
BG	● -1,2%	● 0,9%	● -11,5	● 10,2	● -3,7%	● 2,3
CZ	● -2,5%	● 0,3%	● 3,3	● -3,3	● -3,5%	● 0,1
DK	● -1,6%	● -0,8%	● -0,7	● 0,6	● -2,9%	● 3,8
DE	● -0,9%	● 0,2%	● -0,1	● -1,4	● 0,0%	● 0,7
EE	● 0,5%	● 0,2%	● -4,1	● -24,7	● 1,8%	● -5,1
IE	● -4,6%	● -1,1%	● 2,3	● -0,8	● 2,7%	● 4,2
EL	● 0,3%	● -2,3%	● -3,1	● -1,0	● -7,7%	● -0,2
ES	● -0,9%	● -2,4%	● -0,9	● 0,9	● -3,3%	● -4,2
FR	● -0,8%	● -0,2%	● 1,6	● -0,8	● 462,3%	● -1,3
HR	● -0,3%	● 0,6%	● -1,2	● 5,3	b.d.	● 1,4
IT	● 0,0%	● -1,2%	● 1,0	● 3,1	● 0,7%	● 1,0
CY	● 1,3%	● -1,6%	● -2,6	● 0,0	● 46,8%	● 4,4
LV	● -1,1%	● 0,6%	● -5,3	● -2,9	● 6,0%	● -4,1
LT	● -1,7%	● 2,7%	● 1,5	● -6,1	● -3,9%	● 46,5
LU	● -2,7%	● -1,1%	● 2,0	● -13,6	● 15,5%	● 3,6
HU	● -5,2%	● -0,6%	● -3,0	● 3,1	● -6,0%	● -2,6
MT	b.d.	● 5,8%	● -2,8	b.d.	b.d.	● 11,2
NL	● -2,3%	● -1,0%	● 0,7	● 3,3	● -1,1%	● -0,3
AT	● -2,9%	● -0,4%	● 1,6	● -2,2	● 1,1%	● 3,9
PL	● -1,3%	● 3,1%	● -10,6	● -10,1	● -1,6%	● -0,9
PT	● -1,9%	● -1,1%	● -0,4	● 3,5	● 1,8%	● -0,9
RO	● -0,4%	● 2,9%	● -6,1	● 15,7	● -5,4%	● -3,8
SI	● -1,6%	● 2,7%	● -0,7	● 5,2	● -4,1%	● -0,3
SK	● -5,2%	● -0,5%	● -7,0	● -6,4	● -10,8%	● -2,0
FI	● 0,6%	● 0,3%	● -0,3	● 5,8	● 0,1%	● -0,2
SE	● -1,5%	● -0,1%	● 1,3	● -2,1	● 1,4%	● 1,0
UK	● -1,7%	● -0,9%	● 2,6	● 1,5	● -2,7%	● 0,1

Źródło: Eurostat.